

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **M.D.**,

skazanej z art. 178a § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 16 grudnia 2025 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego, na niekorzyść skazanej,

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego Lublin – Wschód w Lublinie

z siedzibą w Świdniku z dnia 21 maja 2025 r., sygn. akt II K 656/25,

**uchyła zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o
przepadku pojazdu mechanicznego (pkt V sentencji wyroku) i w
tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu Lublin –
Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku do ponownego
rozpoznania.**

Kazimierz Klugiewicz

Waldemar Płóciennik

Eugeniusz Wildowicz

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku wyrokiem nakazowym z dnia 21 maja 2025 r., sygn. akt II K 357/25, po rozpoznaniu sprawy M.D. orzekł kolejno:

I. uznał M.D. za winną tego, że w dniu 13 kwietnia 2025 r. w miejscowości Ż., gmina S., woj. [...] na drodze publicznej prowadziła pojazd mechaniczny marki M. o nr rej. [...] w ruchu lądowym, znajdując się w stanie nietrzeźwości z wynikiem badań: I - 0,85 mg/l, II - 0,90 mg/l, III - 0,86 mg/l, IV - 0,80 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, tj. czynu wyczerpującego dyspozycję występku z art. 178a § 1 k.k. i za to, na mocy art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 37a § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 k.k., wymierzył jej karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych, ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 20 złotych;

II. na podstawie art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczył oskarżonej okres zatrzymania od dnia 13 kwietnia 2025 r. godz. 08:40 do dnia 14 kwietnia 2025 r. godz. 13:30 przyjmując, że jest on równoważny dwóm stawkom dziennym grzywny;

III. na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonej zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat;

IV. na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonej obowiązek zapłaty świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości 5 000 złotych;

V. na podstawie art. 178a § 5 k.k. w zw. z art. 44b § 1 i 2 k.k. orzekł przepadek samochodu osobowego marki M. o nr rej. [...];

VI. na podstawie art. 63 § 4 k.k., na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych zaliczył oskarżonej okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 16 kwietnia 2025 r. do dnia 21 maja 2025 r.

Wyrok nie został zaskarżony przez którąkolwiek ze stron postępowania i uprawomocnił się w dniu 12 czerwca 2025 r. (k. 66).

Od tego orzeczenia, kasację na niekorzyść skazanej wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia przepadku pojazdu mechanicznego (pkt V części dyspozytywnej wyroku), podnosząc zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia prawa materialnego, a mianowicie art. 44b § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 178a § 5 k.k., poprzez orzeczenie na rzecz

Skarbu Państwa - w związku ze skazaniem M.D. za popełniony w dniu 13 kwietnia 2025 r. występki kwalifikowany z art. 178a § 1 k.k. - przypadku pojazdu mechanicznego prowadzonego przez oskarżoną w czasie zdarzenia, w sytuacji gdy nie stanowił on wyłącznej własności wymienionej, w konsekwencji czego w miejsce przypadku pojazdu mechanicznego powinien zostać orzeczony przepadek jego równowartości.

Wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części – w zakresie zawartego w pkt V rozstrzygnięcia w przedmiocie orzeczenia przypadku pojazdu mechanicznego i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co uprawniało do jej rozpoznania na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Trafnie wskazano w kasacji, że z uwagi na to, iż oskarżona M.D. w dniu 13 kwietnia 2025 r. dopuściła się czynu wyczerpującego ustawowe znamiona występkę z art. 178a § 1 k.k., gdzie stan jej nietrzeźwości w czasie prowadzenia pojazdu mechanicznego przewyższał zakresloną przez ustawodawcę granicę, Sąd *meriti* był – stosownie do dyspozycji art. 178a § 5 k.k. *in principio*, przy jednoczesnym braku uznania, że zachodzi wyjątkowy wypadek uzasadniony szczególnymi okolicznościami – zobowiązany do orzeczenia przypadku uregulowanego w dyspozycji art. 44b k.k.

Zgodnie z art. 44b § 1 k.k. wypadkach wskazanych w ustawie sąd orzeka przepadek pojazdu mechanicznego prowadzonego przez sprawcę w ruchu lądowym. Jednakże zgodnie z art. 44b § 2 k.k., jeżeli w czasie popełnienia przestępstwa pojazd nie stanowił wyłącznej własności sprawcy albo po popełnieniu przestępstwa sprawca zbył, darował lub ukrył podlegający przypadkowi pojazd, orzeka się przepadek równowartości pojazdu. Za równowartość pojazdu uznaje się wartość pojazdu określoną w polisie ubezpieczeniowej na rok, w którym popełniono przestępstwo, a w razie braku polisy – średnią wartość rynkową pojazdu odpowiadającego, przy uwzględnieniu marki, modelu, roku produkcji, typu nadwozia, rodzaju napędu i silnika, pojemności lub mocy silnika oraz przybliżonego przebiegu, pojazdowi

prowadzonemu przez sprawcę, ustaloną na podstawie dostępnych danych, bez powoływania w tym celu biegłego.

Trafnie podnosi Prokurator Generalny, że wadliwe było, zawarte w pkt V części dyspozytywnej wyroku, rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego, mocą którego orzeczono przepadek na rzecz Skarbu Państwa pojazdu mechanicznego marki M. o nr rej. [...]. Wprawdzie bezspornym jest, że w czasie zdarzenia oskarżona kierowała samochodem marki M. o nr rej. [...], jednakże z załączonych do akt sprawy dokumentów wynikało, że pojazd ten nie stanowił jej własności i w czasie popełnienia przypisanego jej czynu była ona jedynie jego użytkownikiem. Z treści notatki urzędowej, sporządzonej na okoliczność podjętej interwencji policyjnej na miejscu zdarzenia wynika, cyt.: „z uwagi, iż żaden pojazd nie był własnością kierujących odstąpiono od procesowego zabezpieczenia pojazdów, przekazano je osobom wskazanym przez kierujących” (k. 1). Wprawdzie do akt nie załączono wydruku danych z systemu Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców, wskazujących na właściciela samochodu marki M. o nr rej. [...], jednak z danych zgromadzonych na podstawie art. 213 § 1 k.p.k. (k. 42) oraz oświadczeń złożonych przez M.D. w ramach przesłuchania w charakterze podejrzanej (k. 20-21) wynikało, że wymieniona nie była właścicielem przedmiotowego pojazdu. Ponadto, brak po stronie oskarżonej prawa własności przedmiotowego pojazdu marki M. o nr rej. [...] został dodatkowo udokumentowany na etapie postępowania wykonawczego, w ramach którego Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w [...] potwierdził, iż w świetle zapisów Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców właścicielem wskazanego pojazdu, od dnia 21 lipca 2021 r., jest K.K. (k. 83-84).

Konieczne stało się zatem uchylenie wadliwego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku do ponownego rozpoznania.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

Kazimierz Klugiewicz Waldemar Płóciennik Eugeniusz Wildowicz

[WB]

[r.g.]

